

CENTRUM BADANIA OPINII SPOŁECZNEJ

SEKRETARIAT 629 - 35 - 69, 628 - 37 - 04
ZESPÓŁ REALIZACJI
BADAŃ 621 - 07 - 57, 628 - 90 - 17
INTERNET: <http://www.cbos.pl>

UL. ŻURAWIA 4A, SKR. PT.24
00 - 503 W A R S Z A W A
TELEFAX 629 - 40 - 89
E-mail: sekretariat@cbos.pl

BS/99/84/95

STAN ZDROWIA POLAKÓW

KOMUNIKAT Z BADAŃ

WARSZAWA, MAJ '95

PRZEDRUK MATERIAŁÓW CBOS W CAŁOŚCI LUB W CZĘŚCI ORAZ WYKORZYSTANIE DANYCH EMPIRYCZNYCH
JEST DOZWOLONE WYŁĄCZNIE Z PODANIEM ŹRÓDŁA

Dwa lata temu, w czerwcu '93, CBOS pokusił się o postawienie diagnozy, czy Polakom bliska jest idea zdrowego stylu życia¹. Rozpoznanie nie było wówczas optymistyczne; wynikało z niego, że Polska jest krajem, w którym tego rodzaju wzorce nie są zbyt popularne, a ochrona zdrowia kojarzy nam się przede wszystkim z wizytami u lekarza. Zdrowie jest więc dla wielu z nas przeciwstawieniem choroby i jedynie w tym znaczeniu funkcjonuje w naszej świadomości.

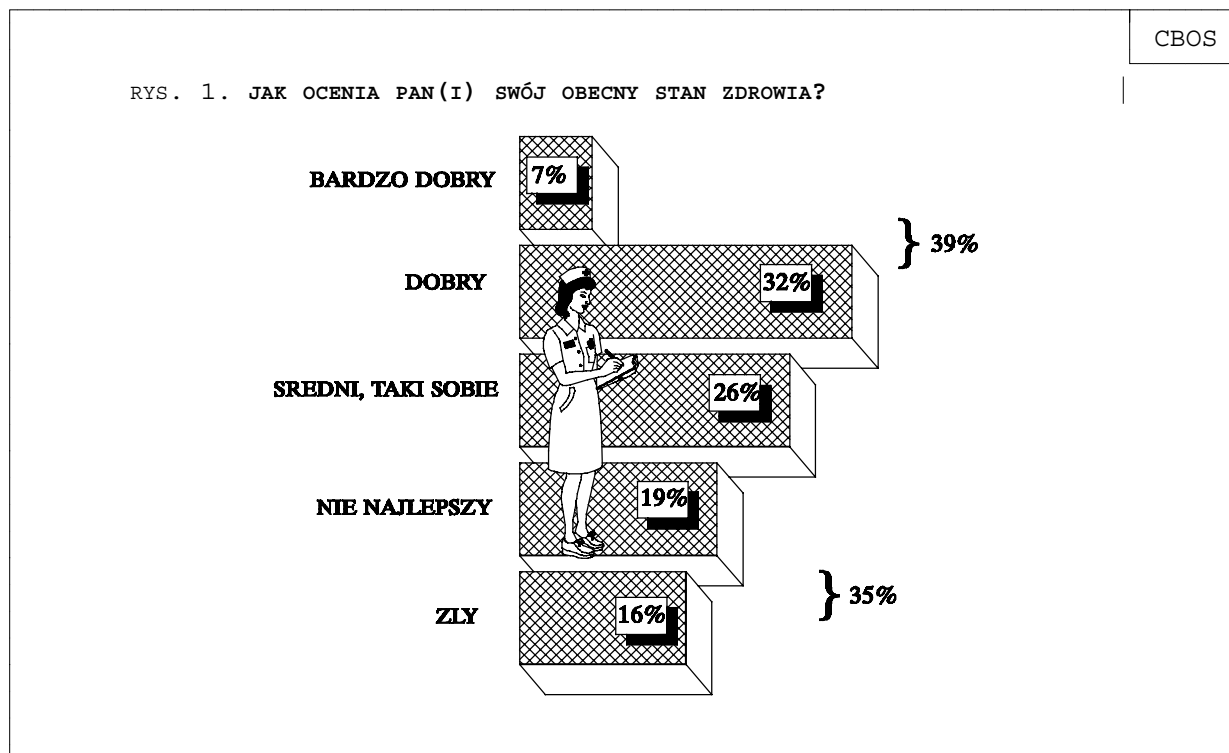
W kwietniu tego roku respondenci CBOS zostali z kolei poproszeni o ocenę własnego stanu zdrowia oraz opinię w kilku bardziej ogólnych kwestiach, dotyczących opieki zdrowotnej w naszym kraju².

Co dolega Polakom?

Wśród badanych znalazło się niemal tyle samo osób zadowolonych, co niezadowolonych ze swego stanu zdrowia.

¹ Zob. komunikat CBOS "Nasze zdrowie i »zdrowy styl życia«, czerwiec '93.

² Badanie "Co tym myślisz?", 7-11 kwietnia '95, reprezentatywna próba losowa dorosłych mieszkańców kraju (N=1177).

Rzecz jasna, poziom zadowolenia z własnego zdrowia zależy przede wszystkim od **wieku** respondentów³. Rzadko w badaniach społecznych zdarza się tak wyraźna zależność jak w tym przypadku. Wśród 18-24-latków osoby określające swój stan zdrowia jako bardzo dobry lub dobry stanowią 77%, natomiast wśród osób w wieku 65 lat i więcej - jedynie 6%. W grę wchodzi tu jednak także inne zależności, inne aspekty czy wyznaczniki sytuacji życiowej. W grupie osób najmłodszych - i najbardziej zadowolonych ze swojej kondycji zdrowotnej - *in plus* wyróżniają się szczególnie uczniowie i studenci (86%). Swój stan zdrowia wyraźnie rzadziej od innych pozytywnie oceniają osoby z wykształceniem podstawowym (23%), częściej zaś - badani z wykształceniem zawodowym i wyższym (52% i 50%). Dobrym samopoczuciem wyróżniają się też osoby pełniące funkcje kierownicze, inteligencja, a także pracownicy fizyczno-umysłowi, robotnicy wykwalifikowani i rolnicy. **Poziom dochodów** różnicuje omawiane opinie w specyficzny sposób; formułowaniu pozytywnej oceny swego stanu zdrowia sprzyjają nie tyle wysokie zarobki, ile **przekonanie respondentów**, że są one dobre, wystarczające. Mamy więc

³ Zob. tabele aneksowe.

tu zapewne do czynienia z wyznacznikiem ogólnie dobrego samopoczucia czy też może ogólnie optymistycznego, pozytywnego stosunku do życia.

Osoby określające swój stan zdrowia jako "średni", "nie najlepszy" lub "zły" podawały następnie przyczyny takiej diagnozy. Powstała w ten sposób lista chorób i dolegliwości, które najczęściej nękają nasze społeczeństwo.

Choroby i dolegliwości wymieniane najcz. częściej: (pytanie otwarte; N=720)		CBOS
- choroby serca i układu krążenia	40%	
- dolegliwości reumatyczne, choroby kości, kręgosłupa, stawów, korzonków nerwowych	38%	
- dolegliwości gastryczne, choroby żołądka i przewodu pokarmowego	11%	
- choroby i dolegliwości nóg	8%	
- nerwy, nerwica	7%	
- choroby nerek	7%	
- choroby wzroku	6%	
- ogólne przemęczenie, przepracowanie	6%	
- bóle głowy	6%	
- wątroba	5%	
- choroby i dolegliwości związane z podeszłym wiekiem	5%	
1,8% respondentów stwierdziło, że cierpi na choroby nowotworowe.		

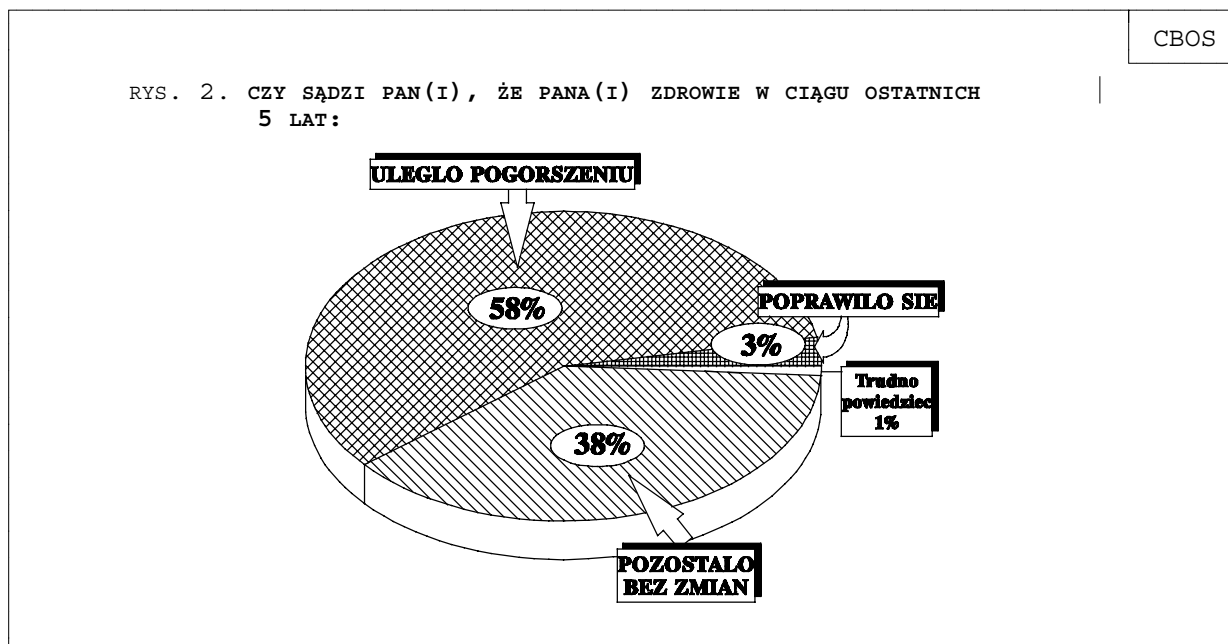
Polska uważana jest za kraj, w którym odsetek osób cierpiących na choroby serca i układu krążenia jest katastrofalnie wysoki. Najlepszym środkiem zaradczym w tej sytuacji, z powodzeniem sprawdzonym w wielu krajach, jest upowszechnienie się zdrowego stylu życia.

Duża liczebność grupy osób dotkniętych tego rodzaju schorzeniem jest więc swoistym wskaźnikiem naszego stosunku do własnego zdrowia, skoro wiadomo, że w tym względzie szczególnie dużo zależy od nas samych i trybu życia, jaki prowadzimy.

Im starsi respondenci, tym częściej skarżą się na serce i choroby układu krążenia. Co jednak szczególnie niepokojące, już wśród osób w wieku 45-55 lat odsetek cierpiących na tego rodzaju choroby osiąga swą maksymalną wartość i utrzymuje ją także w starszych grupach. Prawdopodobieństwo tych schorzeń jest największe wśród badanych z wykształceniem wyższym, najmniejsze zaś - wśród osób z wykształceniem zasadniczym zawodowym. Znacznie poniżej

przeciętnej sytuacji znajdują się pod tym względem pracownicy fizyczno-umysłowi oraz robotnicy niewykwalifikowani. Ankietowani o niższych dochodach wyraźnie rzadziej skarżą się na choroby serca i układu krążenia niż osoby, których dochód jest relatywnie wysoki. Czyżby więc utrata zdrowia była w tym przypadku ceną za awans i sukces życiowy?

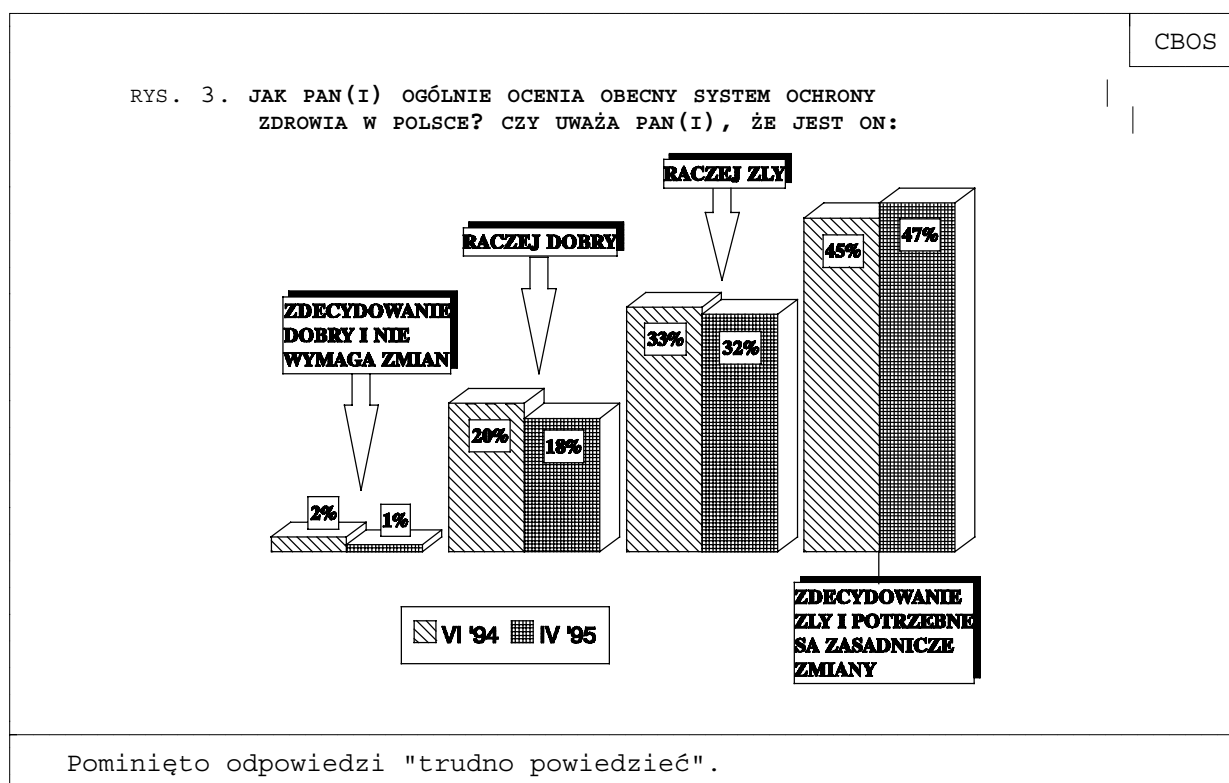
Na pytanie o zmianę stanu zdrowia w ciągu ostatnich kilku lat jedynie 3% respondentów stwierdziło poprawę. Ponad połowa badanych zaś odpowiedziała, że czuje się obecnie gorzej niż przed pięcioma laty.

Pogorszenie stanu zdrowia człowieka w ciągu pięciu lat jest oczywiście czymś naturalnym - jesteśmy coraz starsi. Z drugiej jednak strony pięć lat nie wydaje się okresem zbyt długim. Pewne zaskoczenie stanowi fakt, że tak wielu respondentów zauważyło w tym czasie niekorzystne zmiany swego stanu zdrowia. Można wyobrazić sobie odwrotną sytuację, w której człowiek miałby poczucie, iż obecnie czuje się lepiej, zdrowiej niż kilka lat temu. Z pewnością tak właśnie odpowiedziałyby osoby, które w tym czasie rzuciły palenie, zaczęły zdrowiej się odżywiać lub większą uwagę zwracać na aktywne formy wypoczynku. Najwyraźniej jednak nic takiego nie nastąpiło. Negatywna - bez wątpienia - ocena zmian naszego stanu zdrowia w ciągu ostatnich lat oznacza więc, że nie czynimy zbyt wiele, aby przeciwstawić się chorobom i dolegliwościom.

Ocena systemu ochrony zdrowia

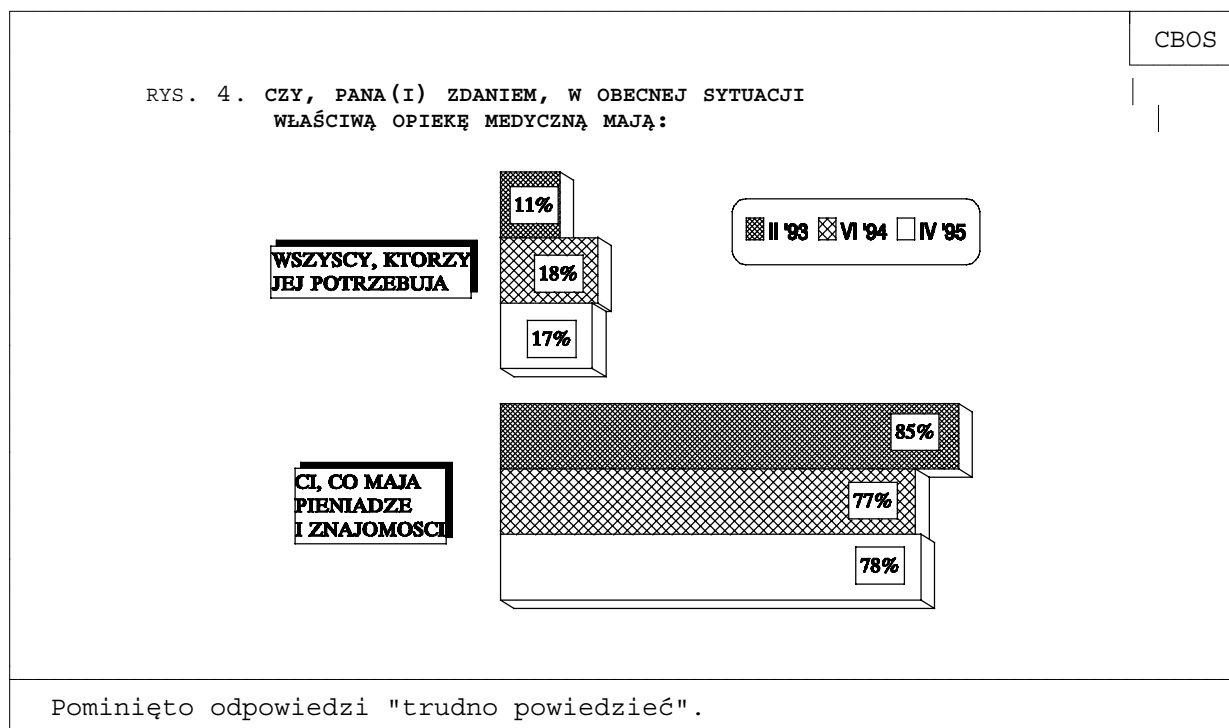
Zdrowie Polaków bywa przedmiotem publicznych debat czy polemik na ogół wtedy, gdy wskazuje się na niedoskonałość systemu jego ochrony istniejącego w naszym kraju. Nie ma bodaj partii czy ugrupowania, które nie akcentowałyby konieczności zmiany zasad finansowania służby zdrowia. Jest to kwestia, w której także większość z nas ma wyrobione, ukształtowane opinie, ponieważ dotyczy ona wszystkich w jednakowym stopniu.

W ciągu minionego roku opinie o systemie ochrony zdrowia w naszym kraju niemal się nie zmieniły. Zdecydowana większość badanych, podobnie jak rok temu, uważa ten system za niedoskonały, niemal połowa zaś domaga się jego zasadniczych zmian. **Akceptacją** istniejącego systemu wyróżniają się osoby w starszym wieku, mieszkańcy wsi, respondenci z wykształceniem podstawowym, robotnicy niewykwalifikowani, gospodynie domowe. Dużą część tak zdefiniowanej populacji stanowią osoby uważane raczej za beneficjentów systemu opieki zdrowotnej niż ludzi, którzy mogliby go utrzymywać ze swoich dochodów. Być może więc pozytywna ocena oznacza w ich przypadku lęk przed takimi zmianami, które wiązałyby się z przeniesieniem na chorych większej niż dotychczas części kosztów leczenia.

Za zmianami najsilniej opowiadają się grupy, w których obawy przed ich negatywnymi skutkami mogą być stosunkowo małe: ludzie w pełni aktywności zawodowej (35-44 lata), mieszkańcy miast, osoby legitymujące się wyższym wykształceniem, inteligencja, pracownicy umysłowi, prywatni przedsiębiorcy. Jednocześnie jednak **dochody** respondentów nie różnicują w sposób wyraźny skłonności do wyrażania takiej opcji.

Z badań prowadzonych przez CBOS w poprzednich latach wynikało, że jednym z ważniejszych źródeł niezadowolenia z istniejącego systemu opieki zdrowotnej jest przekonanie o nierównym dostępie do usług medycznych. Przeświadczenie to jest obecnie równie silne jak na początku ubiegłego roku.

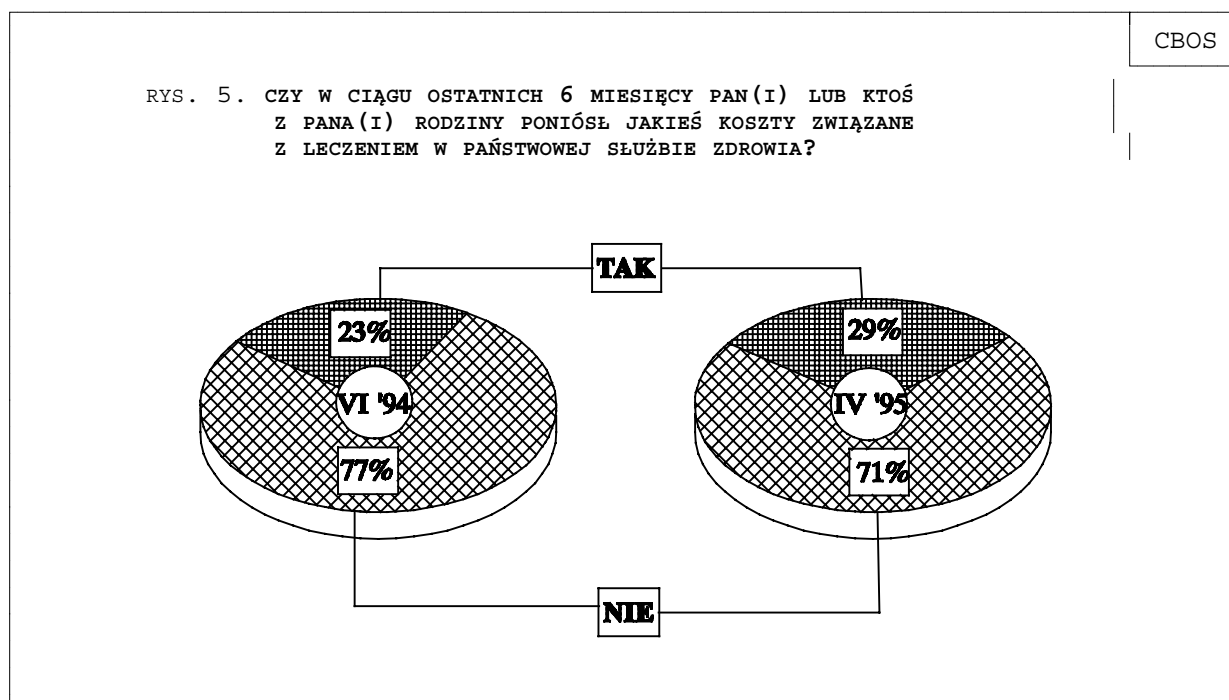
Badanie ubiegłoroczne wykazało pewne osłabienie przekonania o nierówności dostępu do usług medycznych. Trudno jednoznacznie wskazać przyczynę tej korzystnej zmiany, zwłaszcza że nie znalazła ona kontynuacji w wynikach ostatniego sondażu, które są niemal takie same jak przed rokiem.

Nie wiemy, w jakiej mierze konieczność posiadania pieniędzy dotyczy państwowej, a w jakiej niepaństwowej służby zdrowia. W przypadku znajomości ta wątpliwość jednak znika. Nie ma wszakże potrzeby posiadania jakichkolwiek "układów", gdy chce się skorzystać z prywatnych usług medycznych - tu problem dostępu ogranicza się do uiszczenia stosownej opłaty.

System ochrony zdrowia nie jest więc postrzegany jako powszechny i jednakowo dostępny dla wszystkich jego uczestników. Z pewnością jest to poważna przełanka do opinii, iż wymaga on zasadniczych zmian.

Osoby starsze częściej od innych respondentów wyrażają przekonanie, że obecny system ochrony zdrowia jest jednakowo dostępny dla wszystkich - być może z tych samych powodów, z jakich wcześniej wyróżniały się pod względem poziomu jego akceptacji. W tej grupie jest z pewnością najwięcej jego **użytkowników**.

Mimo że przekonanie o zależności między posiadaniem pieniędzy a jakością otrzymywanych usług medycznych nie zmieniło się w ciągu ostatniego roku, to równocześnie w tym samym okresie wzrósł nieco odsetek osób, które deklarują poniesienie pewnych kosztów na leczenie w państwowej służbie zdrowia.

Pieniądze są więc potrzebne również do leczenia w państwowych gabinetach. Zauważmy, iż odpowiedź "nie" na powyższe pytanie może oznaczać zarówno "nie poniosłem żadnych kosztów", jak i "nie leczyłem się". Na podstawie posiadanych informacji nie możemy stwierdzić, jaka część leczących się zmuszona była płacić za usługi medyczne.

Wiemy natomiast, że w ciągu ostatniego roku wzrosła, choć nieznacznie, liczba osób, które ponoszą koszty leczenia. Przyjmując, że nie zwiększyła się w tym czasie częstość zachorowań, możemy stąd wyciągnąć wniosek, że płacenie za usługi medyczne jest coraz powszechniejsze.

Wiek nie różnicuje w istotny sposób deklaracji respondentów w omawianej kwestii. Do ponoszenia kosztów związanych z leczeniem w państwowej służbie zdrowia najczęściej przyznają się prywatni przedsiębiorcy (43%).

★

★ ★

Polacy na ogół nie uważają się za ludzi o doskonałym zdrowiu. Jak należało się spodziewać, najczęściej skarżą się na dolegliwości serca i układu krążenia, a także na choroby kości, kręgosłupa, stawów i korzonków nerwowych. Oceniając swój stan zdrowia respondenci wyraźnie częściej wskazywali na jego pogorszenie w ciągu ostatnich pięciu lat niż brak zmian. Tylko nieliczni (3%) zauważyli poprawę w tym okresie.

System ochrony zdrowia w Polsce wciąż oceniany jest negatywnie - dominuje opinia, że konieczne są w nim zasadnicze zmiany. Powszechne jest też przekonanie o nierównym dostępie do usług medycznych. Wzrosła nieco liczba osób, które zmuszone były ponosić koszty związane z leczeniem w państwowej służbie zdrowia.

A N E K S

PODZIAŁ NA REGIONY W BADANIACH CBOS

1. Region północny:

09 woj. elbląskie
10 woj. gdańskie
17 woj. koszalińskie
26 woj. olsztyńskie
39 woj. słupskie
41 woj. szczecińskie

2. Region zachodni:

11 woj. gorzowskie
12 woj. jeleniogórskie
20 woj. legnickie
45 woj. wałbrzyskie
47 woj. wrocławskie
49 woj. zielonogórskie

3. Region środkowozachodni:

05 woj. bydgoskie
13 woj. kaliskie
16 woj. konińskie
21 woj. leszczyńskie
29 woj. pilskie
32 woj. poznańskie
44 woj. toruńskie
46 woj. wrocławskie

4. Region środkowy:

01 woj. warszawskie
07 woj. ciechanowskie
24 woj. łódzkie
30 woj. piotrkowskie
31 woj. płockie
34 woj. radomskie
37 woj. sieradzkie
38 woj. skierniewickie

5. Region wschodni:

02 woj. bielsko-podlaskie
03 woj. białostockie
06 woj. chełmskie
22 woj. lubelskie
23 woj. łomżyńskie
28 woj. ostrołęckie
36 woj. siedleckie
40 woj. suwalskie
48 woj. zamojskie

6. Region południowo-wschodni:

15 woj. kieleckie
18 woj. krakowskie
19 woj. krośnieńskie
25 woj. nowosądeckie
33 woj. przemyskie
35 woj. rzeszowskie
42 woj. tarnobrzeskie
43 woj. tarnowskie

7. Region południowo-zachodni:

04 woj. bielskie
08 woj. częstochowskie
14 woj. katowickie
27 woj. opolskie

Tabela 1. Jak Pan(i) ocenia swój obecny stan zdrowia?

(%)

	Dobry	Średni	Zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	39	26	35	0	1176
Płeć					
Mężczyźni	44	25	31	0	556
Kobiety	34	27	39	0	620
Wiek					
do 24 lat	77	16	8	0	164
25-34	60	28	12	0	227
35-44	42	34	24	0	259
45-54	24	29	47	0	185
55-64	15	21	64	0	182
65 lat i więcej	6	23	71	0	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	40	24	37	0	442
Miasto do 20 tys.	39	25	35	0	147
od 21 do 100 tys.	37	27	37	0	215
101-500 tys.	38	33	30	0	230
501 tys. i więcej mieszk.	41	22	37	1	142
Region					
Północny	41	31	28	0	127
Zachodni	46	23	30	0	144
Środkowozachodni	49	20	31	0	171
Środkowy	35	24	41	0	220
Wschodni	30	25	45	0	139
Południowo-wschodni	37	29	34	0	191
Południowo-zachodni	36	30	35	0	184
Wykształcenie					
Podstawowe	23	19	57	0	409
Zasadnicze zawodowe	52	27	22	0	321
Średnie	42	32	26	0	356
Wyższe	50	29	21	0	90
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	55	35	10	0	70
Prac. umysł. niż. szczebla	44	40	16	0	109
Pracownicy fiz.- umysł.	54	31	15	0	82
Robotnicy wykwalifikowani	48	31	20	0	103
Robotnicy niewykwalifik.	33	34	34	0	75
Rolnicy	50	22	28	0	88
Prywatni przedsiębiorcy	46	29	25	0	48
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	11	20	69	0	358
Uczniowie i studenci	86	7	7	0	53
Bezrobotni	60	19	21	0	124
Gospodynie domowe i inni	40	30	29	0	60
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	45	34	20	0	146
Sektor państwowy	43	34	23	0	140
Sektor prywatny	50	32	18	0	173
Spółdzielczość	40	35	25	0	45
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	49	22	29	0	226
125 - 199	42	26	32	0	193
200 - 274	32	24	44	0	313
275 - 324	30	31	39	0	162
325 i powyżej	43	30	27	0	214
Ocena własnych war. mater.					
Złe	36	23	41	0	483
Średnie	36	28	35	0	527
Dobre	56	27	17	0	159
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	21	22	57	0	69
Raz w tygodniu	38	29	33	0	702
Kilka razy w roku	40	23	36	0	288
W ogóle nie uczestniczy	51	19	31	0	116
Poglądy polityczne					
Lewica	36	28	36	0	235
Centrum	38	26	36	0	341
Prawica	41	27	32	0	263
Trudno powiedzieć	40	23	37	0	336

Tabela 2. Co Panu(i) dolega? 1 - Dolegliwości reumatyczne, choroby kości itp.,
2 - Choroby serca i układu krążenia; 3 - Dolegliwości gastryczne;
4 - Inne choroby

(%)

	1	2	3	4	Liczba osób
Ogółem	38	40	11	64	721
Płeć					
Mężczyźni	31	40	12	61	312
Kobiety	43	40	11	66	409
Wiek					
do 24 lat	21	6	2	91	38
25-34	27	19	11	69	91
35-44	42	28	15	58	147
45-54	38	52	15	58	144
55-64	50	51	8	61	155
65 lat i więcej	33	50	11	69	144
Miejsce zamieszkania					
Wieś	41	35	12	66	268
Miasto do 20 tys.	33	40	12	61	90
od 21 do 100 tys.	37	39	13	65	135
101-500 tys.	35	43	12	64	143
501 tys.i więcej mieszk.	41	48	5	62	84
Region					
Północny	44	29	8	66	75
Zachodni	43	42	10	64	78
Środkowozachodni	41	44	8	60	88
Środkowy	32	36	13	70	142
Wschodni	36	38	15	59	97
Południowo-wschodni	44	46	7	70	120
Południowo-zachodni	32	42	16	57	121
Wykształcenie					
Podstawowe	38	40	9	70	319
Zasadnicze zawodowe	37	33	15	59	154
Średnie	41	43	12	61	205
Wyższe	33	50	14	52	43
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	27	40	11	61	33
Prac.umysł.niż.szczebla	39	38	15	64	61
Pracownicy fiz.- umysł.	22	22	5	66	37
Robotnicy wykwalifikowani	32	41	12	51	53
Robotnicy niewykwalifik.	25	26	19	59	53
Rolnicy	49	38	16	59	43
Prywatni przedsiębiorcy	55	49	13	63	26
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	41	49	9	65	318
Uczniowie i studenci	0	0	0	100	5
Bezrobotni	36	23	13	71	49
Gospodynie domowe i inni	49	25	12	74	38
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	39	39	10	64	80
sektor państwowy	24	46	11	57	81
sektor prywatny	37	26	16	65	87
Spółdzielczość	30	34	10	54	27
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	39	30	13	60	115
125 - 199	39	35	14	66	112
200 - 274	40	38	10	70	212
275 - 324	36	53	10	57	114
325 i powyżej	38	49	10	59	123
Ocena własnych war. mater.					
Złe	39	40	12	64	312
Średnie	40	41	11	63	335
Dobre	27	31	15	66	69
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	39	46	6	68	55
Raz w tygodniu	40	42	13	63	437
Kilka razy w roku	38	33	9	63	169
W ogóle nie uczestniczy	25	38	14	69	58
Poglądy polityczne					
Lewica	40	44	12	60	153
Centrum	38	35	12	61	209
Prawica	39	41	11	60	154
Trudno powiedzieć	36	41	11	73	204

Tabela 3. Czy sądzi Pan(i), że Pana(i) zdrowie w ciągu ostatnich pięciu lat:
(%)

	poprawiło się	uległo pogorszeniu	jest bez zmian	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	3	58	38	1	1175
Płeć					
Mężczyźni	3	56	40	1	555
Kobiety	3	59	36	2	621
Wiek					
do 24 lat	4	22	72	2	164
25-34	3	44	52	1	227
35-44	2	58	38	2	259
45-54	3	70	27	0	184
55-64	3	73	23	1	182
65 lat i więcej	2	83	14	1	154
Miejsce zamieszkania					
Wieś	3	58	39	1	441
Miasto do 20 tys.	3	55	39	3	148
od 21 do 100 tys.	4	57	38	1	213
101-500 tys.	2	56	41	1	230
501 tys.i więcej mieszk.	4	65	30	2	142
Region					
Północny	3	56	41	0	128
Zachodni	4	52	43	1	144
Środkowozachodni	4	54	42	0	170
Środkowy	5	60	31	5	219
Wschodni	2	57	40	1	139
Południowo-wschodni	0	65	34	1	191
Południowo-zachodni	3	58	39	1	184
Wykształcenie					
Podstawowe	2	69	28	1	409
Zasadnicze zawodowe	3	50	45	2	320
Średnie	4	53	43	1	356
Wyższe	6	56	39	0	90
Grupa społ.-zaw. pracujący					
Kadra kier., inteligencja	7	47	46	0	70
Prac.umysł.niż.szczebla	1	53	44	1	109
Pracownicy fiz.- umysł.	3	40	49	7	82
Robotnicy wykwalifikowani	2	53	43	1	102
Robotnicy niewykwalifik.	5	62	33	0	75
Rolnicy	1	50	47	2	88
Prywatni przedsiębiorcy	7	69	24	0	48
Bierni zawodowo					
Renciści i emeryci	2	79	19	1	358
Uczniowie i studenci	8	17	75	0	53
Bezrobotni	1	43	56	0	124
Gospodynie domowe i inni	6	53	41	0	60
Pracujący poza rolnictwem					
Sfera budżetowa	3	54	41	2	146
Sektor państwowy	0	52	47	1	140
Sektor prywatny	6	56	36	2	172
Spółdzielczość	9	46	45	0	45
Dochody na jedną osobę					
Poniżej 125 zł	1	51	48	0	226
125 - 199	2	56	41	1	193
200 - 274	3	62	34	1	312
275 - 324	2	61	36	1	161
325 i powyżej	6	58	35	1	214
Ocena własnych war. mater.					
Złe	2	61	36	1	483
Średnie	3	59	37	2	526
Dobre	8	47	45	0	159
Udział w prakt. religijnych					
Kilka razy w tygodniu	7	62	31	0	69
Raz w tygodniu	2	58	39	1	702
Kilka razy w roku	2	60	36	2	287
W ogóle nie uczestniczy	6	48	44	2	116
Poglądy polityczne					
Lewica	2	63	34	1	234
Centrum	3	56	39	1	341
Prawica	4	53	43	0	263
Trudno powiedzieć	2	60	36	2	337

Tabela 4. Jak Pan(i) ogólnie ocenia system ochrony zdrowia w Polsce?
(%)

	Dobry	Zły	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	19	79	2	1177
Płeć				
Mężczyźni	18	80	2	556
Kobiety	20	79	1	621
Wiek				
do 24 lat	26	71	3	164
25-34	20	78	2	227
35-44	11	87	2	259
45-54	16	84	0	185
55-64	17	81	2	182
65 lat i więcej	31	67	2	154
Miejsce zamieszkania				
Wieś	26	71	3	442
Miasto do 20 tys.	19	81	1	148
od 21 do 100 tys.	15	85	1	215
101-500 tys.	14	85	1	230
501 tys. i więcej mieszk.	14	85	1	142
Region				
Północny	14	84	2	128
Zachodni	19	81	0	144
Środkowo-zachodni	18	81	1	171
Środkowy	19	77	4	220
Wschodni	20	78	2	139
Południowo-wschodni	21	78	2	191
Południowo-zachodni	22	78	1	184
Wykształcenie				
Podstawowe	25	72	3	409
Zasadnicze zawodowe	21	78	1	321
Średnie	14	85	1	356
Wyższe	10	88	2	90
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	6	94	0	70
Prac. umysł. niż. szczebla	5	95	0	109
Pracownicy fiz. - umysł.	10	90	0	82
Robotnicy wykwalifikowani	19	80	1	103
Robotnicy niewykwalifik.	29	70	1	75
Rolnicy	18	81	2	88
Prywatni przedsiębiorcy	15	85	0	48
Bierni zawodowo				
Renciści i emeryci	24	73	3	358
Uczniowie i studenci	22	72	6	53
Bezrobotni	21	76	3	124
Gospodynie domowe i inni	32	67	1	61
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	7	93	0	146
Sektor państwowy	13	85	1	140
Sektor prywatny	15	85	0	173
Spółdzielczość	24	76	0	45
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	23	75	2	226
125 - 199	25	72	3	193
200 - 274	17	81	2	313
275 - 324	21	79	0	162
325 i powyżej	14	85	1	214
Ocena własnych war. mater.				
Złe	18	80	2	483
Średnie	21	78	1	527
Dobre	16	83	1	159
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	29	67	4	69
Raz w tygodniu	19	79	2	703
Kilka razy w roku	17	82	1	288
W ogóle nie uczestniczy	18	82	0	116
Poglądy polityczne				
Lewica	18	82	0	235
Centrum	19	81	1	341
Prawica	17	82	1	263
Trudno powiedzieć	23	73	5	337

Tabela 5. Czy Pana(i) zdaniem, w obecnej sytuacji właściwą opiekę medyczną mają: 1 - wszyscy, którzy jej potrzebują; 2 - ci, co mają pieniądze i znajomości

(%)

	1	2	Trudno powiedzieć	Liczba osób
Ogółem	17	78	5	1177
Płeć				
Mężczyźni	16	79	5	556
Kobiety	17	77	6	621
Wiek				
do 24 lat	23	76	2	164
25-34	13	78	9	227
35-44	13	83	4	259
45-54	9	87	4	185
55-64	18	78	5	182
65 lat i więcej	30	62	8	154
Miejsce zamieszkania				
Wieś	19	75	6	442
Miasto do 20 tys.	23	74	3	148
od 21 do 100 tys.	13	82	4	215
101-500 tys.	15	80	5	230
501 tys. i więcej mieszk.	12	84	4	142
Region				
Północny	10	86	3	128
Zachodni	22	74	3	144
Środkowozachodni	16	82	2	171
Środkowy	14	77	9	220
Wschodni	11	84	5	139
Południowo-wschodni	19	75	6	191
Południowo-zachodni	23	72	5	184
Wykształcenie				
Podstawowe	20	73	6	409
Zasadnicze zawodowe	17	78	5	321
Średnie	14	82	4	356
Wyższe	12	81	7	90
Grupa społ.-zaw. pracujący				
Kadra kier., inteligencja	12	86	2	70
Prac. umysł. niż. szczebla	10	88	1	109
Pracownicy fiz.- umysł.	10	84	6	82
Robotnicy wykwalifikowani	14	81	5	103
Robotnicy niewykwalifik.	26	72	2	75
Rolnicy	13	83	4	88
Prywatni przedsiębiorcy	13	80	7	48
Bierni zawodowo				
Rencisci i emeryci	20	71	8	358
Uczniowie i studenci	19	81	0	53
Bezrobotni	18	77	5	124
Gospodynie domowe i inni	22	75	3	61
Pracujący poza rolnictwem				
Sfera budżetowa	10	85	5	146
Sektor państwowy	11	85	4	140
Sektor prywatny	16	81	4	173
Spółdzielczość	15	84	1	45
Dochody na jedną osobę				
Poniżej 125 zł	17	79	4	226
125 - 199	23	71	6	193
200 - 274	15	80	5	313
275 - 324	17	76	7	162
325 i powyżej	15	80	5	214
Ocena własnych war. mater.				
Złe	17	78	5	483
Średnie	17	78	5	527
Dobre	15	81	4	159
Udział w prakt. religijnych				
Kilka razy w tygodniu	26	66	7	69
Raz w tygodniu	18	77	5	703
Kilka razy w roku	13	84	4	288
W ogóle nie uczestniczy	14	81	5	116
Poglądy polityczne				
Lewica	13	84	3	235
Centrum	16	82	3	341
Prawica	16	77	7	263
Trudno powiedzieć	21	71	8	337

Tabela 6. Czy w ciągu ostatnich 6 miesięcy Pan(i) lub ktoś z Pana(i) rodziny poniósł jakieś koszty związane z leczeniem w państwowej służbie zdrowia? (%)

	Tak	Nie	Liczba osób
Ogółem	29	71	1177
Płeć			
Mężczyźni	33	67	556
Kobiety	26	74	621
Wiek			
do 24 lat	32	68	164
25-34	29	71	227
35-44	31	69	259
45-54	26	74	185
55-64	29	71	182
65 lat i więcej	28	72	154
Miejsce zamieszkania			
Wieś	30	70	442
Miasto do 20 tys.	27	73	148
od 21 do 100 tys.	34	66	215
101-500 tys.	30	70	230
501 tys.i więcej mieszk.	21	79	142
Region			
Północny	32	68	128
Zachodni	30	70	144
Środkowozachodni	20	80	171
Środkowy	28	72	220
Wschodni	32	68	139
Południowo-wschodni	33	67	191
Południowo-zachodni	30	70	184
Wykształcenie			
Podstawowe	32	68	409
Zasadnicze zawodowe	23	77	321
Średnie	33	67	356
Wyższe	27	73	90
Grupa społ.-zaw. pracujący			
Kadra kier., inteligencja	24	76	70
Prac.umysł.niż.szczebla	35	65	109
Pracownicy fiz.- umysł.	28	72	82
Robotnicy wykwalifikowani	36	64	103
Robotnicy niewykwalifik.	26	74	75
Rolnicy	24	76	88
Prywatni przedsiębiorcy	43	57	48
Bierni zawodowo			
Renciści i emeryci	29	71	358
Uczniowie i studenci	31	69	53
Bezrobotni	29	71	124
Gospodynie domowe i inni	17	83	61
Pracujący poza rolnictwem			
Sfera budżetowa	31	69	146
Sektor państwowy	31	69	140
Sektor prywatny	34	66	173
Spółdzielczość	31	69	45
Dochody na jedną osobę			
Poniżej 125 zł	28	72	226
125 - 199	20	80	193
200 - 274	34	66	313
275 - 324	27	73	162
325 i powyżej	33	67	214
Ocena własnych war. mater.			
Złe	32	68	483
Średnie	28	72	527
Dobre	28	72	159
Udział w prakt. religijnych			
Kilka razy w tygodniu	20	80	69
Raz w tygodniu	30	70	703
Kilka razy w roku	30	70	288
W ogóle nie uczestniczy	28	72	116
Poglądy polityczne			
Lewica	32	68	235
Centrum	28	72	341
Prawica	26	74	263
Trudno powiedzieć	32	68	337